

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Останні десятиліття відзначаються неухильним зростанням уваги світової науки до дослідження питань взаємодії суспільства та природного середовища. Це закономірно, оскільки на початку третього тисячоліття однією з пріоритетних глобальних проблем людства стало збереження природного середовища та життя на Землі [1].

Екологічна злочинність обумовлюється як загальними, так і специфічними причинами й умовами [2].

До першопричин несприятливого екологічного стану держави згідно законодавству Україні в екологічній сфері є недосконала існуюча система державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища, регулювання використання природних ресурсів, відсутність чіткого розмежування природоохоронних та господарських функцій; недостатня сформованість інститутів громадянського суспільства; недостатнє розуміння в суспільстві пріоритетів збереження навколишнього природного середовища та переваг сталого розвитку; недотримання природоохоронного законодавства.

Загальні причини екологічної злочинності можна визначити як ряд економічних, соціальних, політичних, духовних і правових обставин, що в сукупності формують чинники для зародження й розвитку екологічної злочинності.

Говорячи про загальні причини екологічної злочинності, слід вказати на сформовану в суспільстві систему поглядів, які мають значні дефекти і деформації. Звідси неадекватна оцінка можливостей людини впливати на навколишнє середовище, також є шкідлива думка про невичерпаність природних

ресурсів, та халатне, байдуже ставлення до довкілля і природоохоронного законодавства.

Серед специфічних причин і умов екологічної злочинності можна виділити такі: науково-технічний прогрес; урбанізація; нераціональне ведення сільськогосподарського виробництва; знищення лісового фонду; ведення господарської діяльності з порушенням екологічних вимог; недосконалість законодавства. Немаловажною причиною є недооцінка екологічної злочинності і її впливу на погіршення умов життя населення. Реєструється лише незначна частка таких злочинів, збільшується їхня латентна частина.

Слід зазначити, що під впливом тіньового сектору та утворення значних неконтрольованих коштів постійно збільшується коло осіб, які бажають займатися одним із прибуткових видів протиправної екологічної діяльності (незаконне рибальство, морський промисел, лісозаготівля, полювання та ін.). Достатньо поширеною є практика знищення лісів і відведення цієї території під господарські й комерційні об'єкти (будинки й споруди, розважальні центри, санаторії і т. ін.) на підставі рішень керівників місцевої або регіональної влади без оформлення необхідних дозвільних документів або взагалі без будь-яких дозволів. У більшості випадків винні не несуть ніякої відповідальності, документи оформляються заднім числом або взагалі не оформлюються. Навіть після офіційного виявлення порушення й складання протоколів незаконне будівництво в абсолютній більшості випадків не зупиняється, тому що «гроші вже вкладено» і об'єкт (ліс) вже знищений [3].

Правильне розуміння та своєчасне виявлення причин і умов екологічної злочинності є необхідною передумовою поліпшення ситуації в екологічній сфері та успішної діяльності в боротьбі з екологічною злочинністю.

Список використаних джерел

1. Турлова Ю. А. Феномен екологічної злочинності: питання кримінологічної дефініції / Ю. А. Турлова // Держава і

право. Юридичні і політичні науки. – 2014. – Вип. 66. – С. 237-246.

2. Голіна В.В., Головкін Б.М. *Кримінологія: Загальна та Особлива частини* Навчальний посібник. – Х.: Право, 2014. – 513 с.

3. Голіна В.В. *Кримінологія України: Навчальний посібник*, 2011 р.

Безкоровайний Б.В. – аспірант
Національної академії прокуратури
України

ПРИНЦИПИ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ

Принципи кримінально-процесуальної природи пред'явлення для впізнання варто дослідити на основі правової інформації, що міститься у ст.ст. 228-230 КПК України. За своєю сутністю правова інформація являє собою нормативні акти, положення, які містяться в різних галузях права, а також відомості про різні події, факти, явища, що мають юридичне значення, і пов'язані з ними процеси. Видання державою правових приписів, доведення їх до відома адресатів є певним процесом виробництва і передачі інформації, яка, в свою чергу, повинна впливати на суспільні процеси шляхом регулювання поведінки і діяльності людей і суспільства в цілому [1, с 62].

Враховуючи розуміння вченими сутності правової інформації, принципи пред'явлення для впізнання як процесуальної форми ідентифікації за уявними образами, що знаходять своє практичне застосування слідчими, слід поділити на три групи: зобов'язальні, заборонні, дозвільні.

До першої групи слід віднести принципи, що вказують на те, що слідчому, як суб'єкту правозастосування необхідно робити обов'язково так, як передбачено законом. До числа принципів першої групи слід віднести принципи, що зазначені у ст.ст. 228, 229 КПК України, що вказують на те, що пред'явлення для впізнання особи або речі повинно проводитися разом з іншими особами тієї ж статі, що не мають